

במדינה

העם

הישראלי היפה

במשך יום שלם

התרוצץ אבי גרובובסקי

כדי להזחיר את

מפקדיו ולעוררם לפעולה.

מפעם לפעם, כאשר יכול אדם להתייחס מדמותה של ישראל, מר פיע לפתע הישראלי היפה, ומפור את כל הספקות. בדרך כלל זהו איש בלתי ידוע, לרוב זהו חייל קרבי. תמיד זהו אדם אמין, בעל מצפון, העושה את המעשה המבטא את רגשותיה של ישראל הטובה, השפויה וההומאנית.

בשיא מילחמת-הלבנון היה זה אלוף-מישנה אלי גבע. השבוע היה זה סגן ששמו הפך בן-רגע מושג וסמל: אבי גרובובסקי. "לא להתערב". אחרי העדויות המדכאות של אריאל שרון ור אמיר דרורי לפני ועדת-החקירה הממלכתית לטבח צברה ושאלילא (ראה עמודים 5-7) מטרה ועדת-החקירה לפירסום עדות של חייל קרבי, שהיה עדראיה לזוועות.

תיאורו של סגן גרובובסקי נשמע בדיוק כמו תיאורים מימי השואה של פעולות האיינזק-קומנדוס של הס"ס, אשר רצחו כמסיונות יהודים ביריות, לפני שהוגחו מחנות-ההשמדה ותאיי-גאזים, רבים מן יהודי אירופה נרצחו בדרך זו כשהם מובלים לבור פתוח, מוצגים קלעים.

סיפר גרובובסקי: "ראיתי שאנשי הפלאנגות מוציאים דרך הרמפה נשים ילדים וגברים בקבוצות. אחרי כמה זמן שמעתי יריות, וראינו עוד אנשי-פלאנגות יוצאים החוצה.

"עליתי עם הטנק לתוך הרמפה. כשעמדתי על הסוללה ראיתי שר לקחו קבוצה של חמישה אורחים, נשים וילדים, והרגו אותם. זה היה במרחק של 500 מטרים ממני. כאשר ביקש גרובובסקי לדווח על כך באלחוט למפקדיו, סיפרו לו אנשי צוות-הטנק כי גם הם ראו את הזוועות, וכי דיווחו כבר עליהן לג'ג'ד שלהם. המג'ד אמר: 'אנו יודעים, זה לא לרוחנו. לא להתערב'."

זה היה ביום השישי בבוקר, שעות רבות לפני שזה נודע. כבר כול, לשרון ולאייתן, "מטפלים בזה...". כעבור כמה זמן הגיע למקום מישוה מהר פלאנגות. סגן גרובובסקי עצר אותו ושאל מדוע הם הורגים אורחים. השיב הפלאנגיסט: "נשים בהריון תלדנה מחבלים. ילדים יגדלו ויהיו מחבלים." זוהי התיאוריה של רצח עם.

תוך כדי שיחה ראה גרובובסקי טרקטור, נהוג בידי איש-פלאנגות, ושאל את האיש לאן הוא נוסע. "לכסות גופות." אמר האיש. גרובובסקי לא נהג כאותו מג'ד, וגם לא כאלוף דרורי. הוא רץ לג'ג'ד, כדי לספר לו. המג'ד אמר לו לספר זאת למח"ט. הוא עשה זאת — ובינתיים היתה השעה 8 בערב. יום שלם של טבח עבר מאז החל גרובובסקי במסע-האזעקה שלו. "יודעים על זה ומטפלים בזה, ניהם המח"ט את הסגן. אך רק כעבור תשע שעות נוספות — שבהן בוצע עיקר הטבח — הוצאו הרוצי-הים המחוברים מן המחנות.

איש הגוף. גרובובסקי פעל כפול שחייל הגוף ואדם הגוף היה צריך להתנהג. הוא הסיק את המסקנות ההגונה כאשר התייצב לפני הוועד שישראלים הגונים אחרים — טוץ ראים, קצינים נמוכים, ואולי גם קצינים בכירים יותר, ילכו בדרך זו. הם מחזירים לישראלים רבים את האמונה בעמם ובמדינתם.

פלסטיני הגדרה עצמית ולהקמת מדינה משלו.

● דורקיום בין שתי המדינות. ● הצורך להגיע לשלום סופי וכולל בין כל מדינות המרחב.

אולם כאשר החל מיקוח על כל מילה בהצהרה זו, נבחרה דרך אחרת. בצורה מפתיעה הסכים נציג אש"ף כי כבסיס לוועידה ישמשו עקרונותיו של מוסד ישראלי ציוני: המרכז הבינלאומי לשלום במזרח התיכון, המקורב לניו-אוסטוק, ושבו שותפים כוחות-שלום רבים, מן הרכו ועד שלי." עקרונות אלה מדברים על "הפיתרון המלא של הסיכ"סוך הישראלי-פלסטיני כאמ" צעות הכרה הדדית, הגדרה עצמית חופשית של כל עם ודורקיום."

בשלב זה היה ג'ובאנוני בטוח כי היוזמה הצליחה. מצד ישראל עמדה להשתתף ממשלת רחבה ביותר, החל באישים בכירים במפלגת-העבודה וכלה בראשי שלי. בצד הפלסטיני הובטחה ממשלת רחבה ביותר מראשי אש"ף, ובראשה הי איש מס' 3 באירגון, מחמוד עבאס (המכונה אבורמאן). אדם שנתן מר אחרי הקלעים את הסותו למגעים ישראלים-פלסטיניים, החל בפגני שות הראשונות בין סעיד חמאמי ואורי אבנרי בי-1974.

הוועידה נקבעה לשבוע זה: היום ה-4 בנובמבר ב-פירנצה.

יוזמה ברומא

באותה שעה התפתחה יוזמה שניה ומקבילה, אף היא באיטליה ואף היא בשיתוף נימר חמאד. עיתון שמאלי רדיקאלי, איל מאנפיסטו ("המנישר"), החל גם הוא בטיפוח יוזמה למיפגש ישראלי-פלסטיני, הוא שלח ממשלחת לארץ, שנפגשה עם ראשי העבודה, מפ"ם ושלי. נראה כי ראשי עיריית רר מא, ששמעו על כך, חפצו להעניק לבירה האיטלקית את הכבוד לארח ועידה כזאת. הם באו במגע עם חבריי-כנסת של המערך, וביניהם משה שחל, שהיו ברומא. התגובה נתנה להם את הרושם שמיפלגת-העבודה מוכנה למיפגש כזה עם ראשי אש"ף.

כך התגובות האלה הועכי

רו ליאסר ערפאת. המסר היה ברור: מיפלגת-העבודה מוכנה להידברות עם אש"ף. אמנם לא בצורה רשמית, בדרך של ראשי המיפלגה, אך בעקיפין, על-ידי שיגור היונים הידועים של המיפ"ג לה ואנשי-רוח שונים.

בעיני ערפאת וחבריו, היה זה המשך ישיר וסביר להפגנת 400 אלף האזרחים בכיכר מלכיים-ישראל נגד הטבח בבירות. ערפאת ידע כי הפגנה זו אורגנה במשותף על-ידי שלום-עכשיו ומיפלגת-העבודה, ור האמין בתמימותו כי גופים אלה

מוכנים לעלות על דרך ההידברות הישראלית-פלסטינית. על סמך הנחה זו החל ערפאת עצמו, וכמותו נימר חמאד ואחרים, משמיעים בכל הזדמנות הצהרות על נכונותם להידברות עם שלום-עכשיו ומיפלגת-העבודה. בי-1974, כמה הצהרות — כמו זו שפירסם ערפאת השבוע בעיתון האיטלקי לה רפובליקה — יצא ערפאת ממש מגידרו כדי להביע את אהדתו ל-

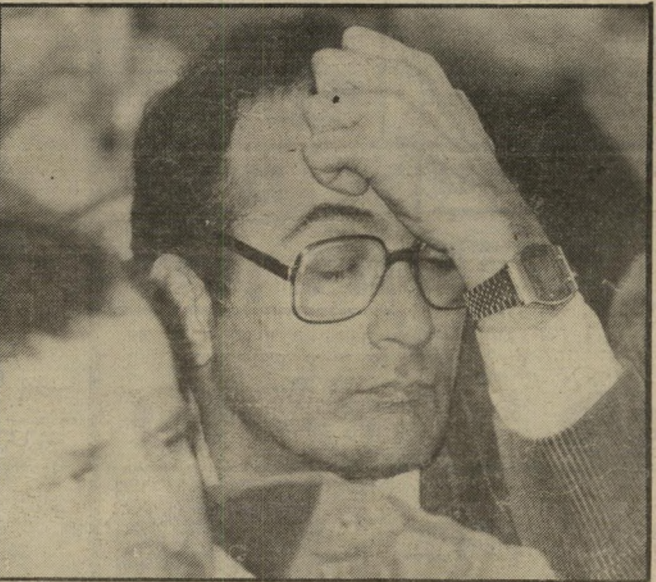
הקיום החוקי של מדינת ישראל בנבולות בטוחים ומוכרים. ● זכותו החוקית של העם ה-



פרס מפחד מבגין



שריד מפחד מפרס



והתוצאה: חבלה חמורה

חזית הסיירוב

מפלגת העבודה, וביניהם יוסי שריד, אהרון הראל ונפתלי בלומברג, טל יחד עם אנשי מפ"ם, ר"ץ ושינוי, מוכנים לבוא יחד עם אנשי המועצה ושלי אם תהיה ההזמנה מושתתת על עקרונות-יסוד מוסכמים. ברוח זו ניסח ג'ובאנוני ארבעה עקרונות, שגם נימר חמאד הסכים להם:

● ויועצו, האלד אליחסן, הרים כוס לכבוד כוחות-השלום בישראל, לי קול תרועתם הנרגשת של אלפי חברי הפרלמנטים מכל העולם. ● ג'ובאנוני בא לישראל, נפגש עם חבריי-כנסת מטעם המערך, אני שי כתביהעת ניו-אוסטוק אנשי המועצה הישראלית למען שלום ישראל-פלסטיני ועם אישים בלתי-תלויים שונים. מטרות: להרכיב ממשלת שלום עשרים ישראלים ועשרים פלסטיניים. ● הרושם שקיבל האיטלקי: חברי

ה שבוע בוצע עוד פשע קטן נגד השלום. המבצעים לא היו מנחם בגין ור אריאל שרון, העוסקים בהצלת עור-רם הפוליטי בוועדת-החקירה של הטבח (ראה עמודים 5-7), אלא ראשי מיפלגת-העבודה, אש"ף הושיט להם יד לודי-שיח. דורשיה גלוי ופומבי, על בסיס עקי-רונות-יסוד מוסכמים, עם המיפלג-גה הגדולה ביותר בישראל. מיפ-לגת-העבודה לא רק השיבה את פניו ריקם, אלא אף ירקה בפניו. היריקה תחזור אל פני היריקים.

יוזמה בפירנצה

בבירות הנצורה השמיע ליאסר ערפאת את הרעיון שי אחרי מלחמה ייפגשו אישים ישראליים ופלסטיניים כדי לדון על פיתרון הסיכסוך. ערפאת אף רמו כי במיפגש זה ניתן לברר את הדרך להקוץ רישמי של האמנה ה-פלטסטינית.

הודעה זו נקלטה במקומות רבים בעולם. גורמים רבים באירופה חלי-מו על האפשרות להעניק את חסר-תם למיפגש ההיסטורי המצופה — אם מתוך מגעים אידיאליסטיים, אם מתוך השיקול שהכנס יעניק יוקרה רבה למארחיו.

בין הגורמים האידיאליסטיים היה המכון קולטורה ("תרבות"), הנושא את שמו של ג'ורג'ו לה-פירה. ראש עיריית פירנצה שהלך לעולמו. לה-פירה, דמות כאריזמטית ויוצאת-דופן, היה קאתולי אדוק, וחלם על קירוב הלבבות של בני אברהם. יצחק וישמעאל, ברוח שליחות-השלום של הקדוש פראנצ'סקו, איש אסווי. ב-60 שנות ה-50 ובראשית שנות ה-60 כינס בעירו כינוסים שנתיים שנועדו רשמית לטיפוח "תרבות היס-התיכון", אך למעשה היה יעד העיקרי הפגשת ערבים וישראלים. בכנס הראשון כיהן כ-יושבראש הנסיך חסן — כיום חסן ה-2, מלך מארוקו.

אחרי סיום הקרב על בירות נקט מזכיר המכון, ג'ורג'ו ג'ובאנוני, שי היה בשעתו אחד מעורויו הראשיים של לה-פירה, יוזמה לכנס ועידה ישראלית-פלסטינית בפירנצה. הוא בא במגע עם נימר חמאד, הנציג הרשמי של אש"ף ברומא, ועם כמה אישי-שלום ישראלים.

חמאד ידוע כאחד האישים המ-תונים באש"ף. הוא מילא תפקיד חשוב בוועידה ישראלית-ערבית שי-התקיימה ברומא בסתיו 1979. ושהה השתתפו בין השאר, אבורשאר (שנרצח בינתיים) וצידקי דג'אני מ-ראשי אש"ף, אורי אבנרי ויעקוב ארנון מטעם המועצה הישראלית למען שלום ישראל-פלסטיני. בי-סיום אותה ועידה נאמו אבנרי ו-חמאד זה לצד זה נאומוי-פרידה חגיגיים, במסיבה נרגשת שנערכה מטעם ראש עיריית רומא באחד הארמונות המפוארים של העיר.